

Z P R Á V Y

SPOLEČNOSTI PRO VĚDY A UMĚNÍ
CZECHOSLOVAK SOCIETY OF ARTS
AND SCIENCES IN AMERICA, INC.

SVU

Ročník XIX

Květen/Červen 1977

Číslo 3

Ve Vancouveru založili oblastní skupinu

VANCOUVER - CHICAGO PŘÍKLADEM

Příspěvek místopředsedy SVU Dr. Jána Gavory, uveřejněný nedávno ve Zprávách SVU, objasnil situaci v místních skupinách s cílem podnítit některé skupiny k nové činnosti. Dnes vás chceme seznámit s příkladnou iniciativou místních členů SVU ve Vancouveru v kanadské provincii Britská Kolumbie a v illinoiské metropoli Chicagu.

Předseda SVU Dr. Miloslav Rechcigl vyzval loni na 8. sjezdu Společnosti ve Washingtonu Dr. Vladimíra Krajínu, aby se pokusil založit místní či oblastní skupinu SVU v Britské Kolumbii. Dr. Krajina spolu s Janem Drábkem a Jarmilou Smékalovou pozvali poté písemně asi 40 osob z vancouverské oblasti na zakládající schůzku, jež se konala 3. února t.r. v budově provinční vlády, určené pro rozvíjení multikulturní činnosti v Britské Kolumbii. Schůzi navštívilo 27 osob a další přislíbily svou účast v budoucnu. Dr. Krajina, který již předtím získal několik nových členů SVU, řídil zasedání až do zvolení výboru.

Úvodem citoval Dr. Krajina to, co řekl předseda Společnosti o úkolech a poslání SVU na 8. sjezdu ve Washingtoně; zmínil se rovněž o dojmu, jaký u něho vyvolal manifest o lidských právech CHARTA 77 z ledna t.r. a konstatoval, že tento manifest čs. intelektuálů a dělníků znovu potvrzuje, že vysoký stupeň české a slovenské kultury nelze žádnou diktaturou natrvalo potlačit. Dr. Krajina připomněl i vynucené protesty proti CHARTĚ 77 a vysvětlil, že čs. kultura v zahraničí podstatně přispívá k sebevědomí národa doma. „Proto jsme hrdí, že v tak důležitých chvílích našeho národa zakládáme oblastní skupinu SVU v Britské Kolumbii“, řekl závěrem.

Spisovatel Jan Drábek svůj projev věnoval objasnění výhod, jež pro místní kulturní činnost vyplývají právě z existence oblastní či místní skupiny Společnosti.

Téměř všichni přítomní se poté zúčastnili velmi podrobné diskuze, ve které se většina vyslovila pro založení oblastní skupiny. Byly však vysloveny i záporné názory, označující „novou organizaci“ za tříštění sil. Organizátoři schůzky této námitce čelili vyjádřením ochoty spolupracovat jak s Čs. národním sdružením v Kanadě, tak i s vancouverskou jednotou Sokol a zdůraznili, že se všechny čs. organizace mají nejen doplňovat, ale i vzájemně podporovat a spolupracovat vzhledem k tomu, že každá čs. organizace má své specifické úkoly, a že při jejich společném poslání by měla být určitá dělba práce.

Účastníci schůzky potom zvolili výbor oblastní skupiny: předsedou byl jednomyslně zvolen Dr. Otto Juren, jednatelem Jan Drábek, pokladní Jarmila Smékalová a členem výboru Dr. Vladimír Krajina; na funkci místopředsedkyně byla navržena Antonie Gabánková, ale hlasování bude provedeno až na příští schůzi. Nově zvolený předseda také přislíbil, že předloží na příští schůzi návrh programu činnosti oblastní skupiny.

V druhé části schůzky seznámil Dr. Karel Klinka přítomné s unikátní trojdílnou ekologickou mapou (měřítko 1:10.000), na níž jsou zaznamenány ekosystematické jednotky výzkumné lesní oblasti University Britské Kolumbie. Mapa umožní lesní hospodářství v nejnárodnějších částech pacifického pobřeží této provincie. Tak podrobná ekologická mapa nemá ve světě obdoby a z čs. hlediska je pozoruhodná i tím, že je dílem čtyř čs. badatelů (Krajina, Klinka, Maleček, Škoda). L. Škoda poté anglicky vysvětlil některé principy kartografie, uplatněné při zpracování této mapy, jichž se bude jistě používat i v budoucnu. Tento 15 minutový výklad o ekologické mapě umožňující dokonalou inventuru lesa, byl kromě jiného také novým potvrzením oprávněné existence skupiny SVU ve Vancouveru.

V závěru zasedání promluvil ještě prof. Jan Zach, který přednáší sochařství na Oregonské státní universitě v americkém městě Eugene. Hovořil nejen o své umělecké činnosti, ale i o svém kladném vztahu k SVU.

Vítáme iniciativu vancouverských členů SVU v naději, že jejich příklad nebude ojedinělý, a přejeme jim v jejich činnosti mnoho úspěchů.

Zprávy SVU redigují: M. Oravec, Z. Vozariková, J. Zástěra. Adresa redakce :6420 Birch Leaf Ct., Burke, Va. 22015.

Zpravy SVU (SVU News) - Date of Issue: June 77. Issued bimonthly. Volume 19. No. 3. Publisher: Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc. Office of publication: 2067 Park Road, N.W., Washington, D.C., 20010. Tel: (202)387-8580 - Annual subscription price: free to members; \$5.00 to non-members. 2nd class postage paid at Washington, D.C.

S chutí do práce v Chicagu

Pro skupiny Československé společnosti pro vědy a umění může být příkladem také činnost místní skupiny SVU v Chicagu, jež vykazala v minulém roce výborné výsledky. V tomto období byl jejím předsedou Dr. Bedřich Šalanský-Kent a Božena Riedlová pokladní a tajemnicí. Dr. Šalanský-Kent zahájil činnost již vlastně na valné hromadě místní skupiny, když po svém zvolení pronesl přednášku z oboru politologie, již přednáší na universitě. Námětem mu byla politika deténce mezi USA a SSSR a její důsledky pro Československo.

Chicagská skupina SVU měla v lednu 1976 pracovní schůzi, na které si stanovila program činnosti tak, aby zahrnoval kulturu, výchovu, společenské zájmy, a aby podnítil zájem členů i přátel o SVU. V tomto duchu bylo pak uspořádáno několik kulturně-společenských večerů převážně v místnostech místních českých restaurací „Klas“ nebo „Old Prague“. V rámci těchto večerů měli účastníci obvykle i společnou večeři, po níž následoval samotný program schůzky: v únoru pořad o Španělsku s použitím barevných diapozitivů, přípravných Blankou Jirákovou a předsedou: v dubnu - přednáškový večer u příležitosti 100. výročí smrti F. Palackého s přednáškami vysoké úrovně (prof. F. Schwarzenberg: „František Palacký a česká politika 19. století; prof. F. Svejkský: „Literární počátky Františka Palackého“); v květnu společenský večer s prof. Janou Hlavatou, členkou olympijského lyžařského mužstva Spojených států, která vyprávěla o svých dojmech ze zimní Olympiády 1977 a ukázala řadu pěkných diapozitivů. Zmíněné podniky chicagské skupiny SVU měly u veřejnosti velký úspěch a byly hojně navštíveny.

Skupina však nezahálela ani v druhé polovině roku 1976: v červenci si na pracovní schůzce určila další program činnosti; v srpnu se sedm členů místní skupiny osobně zúčastnilo 8. sjezdu SVU ve Washingtonu a podílelo se na něm přednáškami či sjezdovými funkcemi; koncem září podnikla chicagská skupina dvoudenní zájezd „po stopách Antonína Dvořáka“ do Spillville v Iowě a do Rochestru v Minnesotě, kde si prohlédla slavné lékařské středisko Mayo Clinic; v říjnu uspořádala výstavku děl akad. malíře Lécoque-Kohouta, o němž zasvěceně přednášel R.A. Gorman, v prosinci měla místní skupina SVU v Chicagu dvojprogram, v jehož první části hovořila čestná předsedkyně ČNRA Vlasta Vrázová o Dr. Alici Masarykové u příležitosti 10. výročí její smrti, a v druhé části byl proveden umělecký vánoční pořad za účasti violoncellisty Vlastimila Dvořáka, klavíristy prof. F. Kubiny a recitátorky Věry Rokničové. Tohoto programu uspořádaného v restauraci „Old Prague“ se zúčastnilo celkově 85 osob, z nichž 55 mělo společnou večeři a 30 se dostavilo až na samotný program.

Vysoká odborná úroveň programů a neformální přátelské ovzduší schůzek místní skupiny SVU v Chicagu byly nejen příčinou stále se zvyšujícího počtu návštěvníků na „večerech SVU“, ale i nového zájmu o členství v SVU; v roce 1976 se v této souvislosti do SVU přihlásilo 14 nových členů a dvě bývalé členky své členství obnovily.

SVU soutěží v Chicagu o zájem krajské veřejnosti s desítkami místních čs. organizací, a proto nás tím víc těší, že se loni podařilo zmíněnému dvoučlennému výboru místní skupiny oživit programovou činnost a zájem tamní čs. veřejnosti o Společnost. Pro nový výbor místní skupiny SVU z této skutečnosti vyplývá závazek v tomto duchu pokračovat, a pro ostatní místní skupiny SVU může být chicagská skupina příkladem.

-zá-

UPOZORNĚNÍ

V 1. čísle Zpráv SVU (leden-únor 1977) jsme uveřejnili výzvu předsedy Společnosti Dr. Miloslava Rechcigla k náboru nových pracovníků SVU. Předsednictvo jmenovalo v této souvislosti zvláštní Komisi pro vyhledávání nových funkcionářů (tzv. Search Committee), jména jejichž 12 členů byla rovněž uveřejněna. Tato komise byla nyní rozšířena ještě o další dva členy:

Dr. Oliver Fiala
16 Moyran Parade
Grays Point, NSW 2232
Australia

Dr. Pavel Hrdina
22 Tiverton Dr.
Ottawa, Ont. K2E 6L5
Canada

REORGANIZACE PROMĚN

Předsednictvo SVU věnuje již delší dobu zvláštní pozornost Proměním, které jsou dnes jediným časopisem sui generis v exilu, a jejichž důležitost vzhledem k situaci „kulturního hřbitova“ doma ještě více vzrůstá.

Stojíme v podstatě před dvěma problémy: zajistit jejich finanční bázi, t. j. zvýšit počet odběratelů tak, aby byly náklady tisku hrazeny z předplatného.

S otázkou zvýšení počtu předplatitelů úzce souvisí však druhý problém: otázka obsahu. Proměny musí totiž informovat o všech hlavních oborech věd a umění, a jejich redigování je tudíž složitá kulturní záležitost, kterou nelze ponechat na bedrech jediného redaktora, jak tomu bylo dosud. V dnešní době specializace nemáme polyhistorů, kteří by ovládali všechny obory lidského vědění.

Předsednictvo SVU na svých schůzích dne 13. listopadu 1976 a 19. února 1977 po důkladné diskuzi zmíněných problémů rozhodlo takto:

Počínaje 3. číslem r. 1977 bude řídit Proměny vedoucí redaktor. Ten bude mít tři zástupce a sbor odborných redaktorů pro tyto obory: humanitní vědy, přírodní vědy, krásná literatura, film a divadlo, hudba o výtvarné umění. O jazykovou a pravopisnou úroveň časopisu budou pečovat jazykoví redaktori. Časopis bude mít svého grafika. Záštitu nad časopisem a současně funkci poradní bude mít redakční rada, složená z vědců a umělců známých jmen.

Práva a povinnosti členů redakce:

Vedoucí redaktor. Je podle stanov členem předsednictva SVU. O časopise podává zprávy valnému shromáždění, předsednictvu a výboru a těm orgánům také zodpovídá za obsah a úroveň časopisu. Řídí časopis, přiděluje agendu svým zástupcům, koordinuje činnost odborných redaktorů a v případě potřeby se obrací na redakční radu s žádostí o radu či posudek. Z materiálů, které mu dodají odborní redaktori i z jiných materiálů sestaví s konečnou platností obsah čísla. Odborné redaktory včas informuje o tom, kolik stran materiálu mu mají pro to které číslo dodat.

Zástupci vedoucího redaktora. Zastupuje vedoucího redaktora v době jeho nepřítomnosti nebo onemocnění, a to v abecedním pořadí, příp. podle ustanovení vedoucího redaktora. Redigují a konzultují články pro časopis přidělené vedoucím redaktorem, vyjadřují se k jeho dotazům a dbají o dodržování publikačních lhůt.

Odborní redaktori. Opatřují a piší články ze svých oborů a redigují je po stránce odborné. Sledují literaturu svého oboru a zadávají zajímavé věci k recenzi. Podle pokynů vedoucího redaktora dodávají do čísla jak články, tak recenze ze svého oboru, a to v takovém množství a rozsahu, jak to vedoucí redaktor určí.

Jazykoví redaktori. Když vedoucí redaktor definitivně určil obsah čísla, předá veškerý materiál jazykovým redaktorům (češtiny a slovenčiny). Ti sjednotí pravopis ve všech člancích, opraví pravopisné a gramatické chyby i hrubé prohřešky proti české či slovenské stylistice, a zašlou veškerý materiál tiskárně.

Grafik. Navrhne novou obálku časopisu a bude pečovat o dobrou grafickou úpravu každého čísla.

Redakční rada. Složená z uznávaných odborníků má jednak funkci reprezentační, jednak poradní. Její jednotliví členové, příp. celá rada se vyjadřuje k otázkám, které jí byly předloženy vedoucím redaktorem. Redakční rada má být vedoucím redaktorem kontaktována především v záležitostech linie časopisu a sama má právo požadovat od vedoucího redaktora vysvětlení vztahující se k publikační politice Proměn.

Předsednictvo se dále usneslo, že 3. číslo ročníku 1977, na jehož přípravě se již zúčastní nová redakce, bude vydáno s uvedením všech jmen této redakce v tiráži obálky v nákladu 1400 výtisků. Rozesláno bude všem členům SVU (tedy ne pouze předplatitelům) a bude v něm vložena přihláška k odběru. Předsednictvo doufá, že tak se podaří počet předplatitelů podstatně zvýšit, takže časopis nebude ztrátový.

Březen, 1977

Za Předsednictvo SVU
Dr. Miloslav Rechcigl
předseda

Prosíme, oznamte včas změnu adresy

NÁVRH NOVÉ REDAKCE PROMĚN

Vedoucí redaktor

Dr. Jiří Škvor, 3523 Oxford Avenue, Montreal, P.Q. H4A 2X9, Canada

Zástupci vedoucího redaktora

Hana Ciprisová, Apt.1, 36 Ramsey Cr., Hamilton, Ont. L8S 2N2, Canada

Dr. Richard Drtina, 4660 St. Ignatius, Montreal, P.Q., Canada

Zdena Salivarová, 487 Sackville St., Toronto, Ont. M4X 1T6, Canada

Odborní redaktoři

*Humanitní vědy: Dr. Karel Hrubý, Sempacherstrasse 47, CH-4053
Basel, Switzerland*

*Společenské vědy: Prof. Zdeněk Suda, 15 Highmeadow Rd., Pittsburgh,
Pa. 15215, USA*

*Přírodní vědy: Prof. J.G. Krupička, Dept. of Geology, University of
Edmonton, Alta., Canada*

*Literatura: Dr. Antonín Kratochvíl, Siegfriedstrasse 3/1, D/8 Munich
Germany*

*Film a divadlo: Václav Táborický, 505 Brennan Ave., Ottawa, Ont.
Canada*

*Hudba: Prof. Vladimír Karbusický, Neue Rabenstrasse 13, D-2000
Hamburg 36, Germany*

*Výtvarné umění: G.J. Lauda, 3550 Linton Ave., Montreal, P.Q.
Canada*

Jazyková úprava

*České texty: Anna Machová, 462 Hill St., Corunna, Ont. N0N 1G0,
Canada*

*Slovenské texty: Peter Hirsch, 6587 de Vimy Ave., Montreal, P.Q.,
Canada*

Grafická úprava

*Ferdinand Culík, 809-151 La Rose Ave., Weston, Ont. M9P 1B3,
Canada*

Redakční rada:

*Prof. Milič Čapek, 174 Collins Ave., Sunny Side Acres, Smyrna,
Del., USA*

Rudolf Firkušný, Staatsburg, N.Y. 12580, USA

Prof. Josef Korběl, 2335 So. Madison St., Denver, Col. 80210

*Prof. Vladimír Krajina, 4860 Chancellor Blvd., Vancouver, B.C.
V6T 1F1, Canada*

*Prof. Victor S. Mamatey, 142 Spruce Valley Rd., Athens, Ga. 30601
USA*

*Prof. George Sadek, 3 Washington Square Village, New York, N.Y.
10012, USA*

*Prof. René Wellek, 45 Fairgrounds Rd., Woodbridge, Conn. 06525,
USA*

O PRÍPRAVÁCH KONFERENCIE SVU V OTTAWE

Ako už bolo oznámené v jednom z minulých čísiel Zpráv SVU, tohoročná konferencia SVU spojená s valným zhromáždením sa uskutoční v dňoch 7-10. októbra 1977 v hlavnom meste Kanady - Ottawe. Program konferencie sa bude niest' v znamení príspevku Čechov a Slovákov žijúcich v Severnej Amerike k lekárskeým a prírodným vedám. Prípravný výbor programu zaradil prednášky českých a slovenských vedcov do dvoch sekcií, ktoré sa uskutočnia v sobotu 8. októbra 1977 predpoludním a popoludní v University Centre ottawskej univerzity. Úvodnú prednášku konferencie prednesie predseda SVU Dr. M. Rechcigl na tému 'Prínos Čechov a Slovákov k prírodným a lekárskeým vedám v západnom svete'. Po nej odznejú referáty jednotlivých pracovníkov zo Spojených štátov, Európy a Kanady, ktoré sa budú okrem iného zaoberať výsledkami výskumu v oblasti rakoviny, srdcových chorôb, psychotropných liekov, genetike odolnosti voči vtačím leukózam, biochemie protihmyzových prostriedkov, ekologie, a využívaním názorných pomôcok vo výuke na lekárskeých fakultách. Na piatok večer sa rysuje možnosť slávnostnej prednášky jedného z vynikajúcich amerických vedcov československého pôvodu a nositeľa Nobelovej ceny v obore lekárskeých vied. Na nedeľu predpoludnie sa predbežne plánuje panelová diskusia na aktuálnu spoločensko-vednú tému. Valné zhromaždenie SVU je programované na sobotu popoludnie, po skončení sekcie prírodných a lekárskeých vied.

Ottawska skupina SVU pripravuje pri príležitosti konferencie bohatý spoločenský program. V sobotu večer sa uskutoční cocktail a slavnostný banket s umeleckým programom v priestoroch dôstojného National Arts Centre. Na nedeľu sa pripravuje prehliadka Ottawy a jej pamätihodností ako aj výlet do blízkeho Gatineau parku, ktorý v tom čase roku hýri krásnymi jesennými farbami kanadskej prírody. Počas konferencie bude v Ottawe aj prvá výstava obrazov slovenských a českých maliarov žijúcich v Severnej Amerike a Západnej Európe.

Organizačný výbor upozorňuje účastníkov konferencie, že manželia budú mať možnosť výhodného ubytovania v modernom hoteli Park Lane v centre mesta za cenu \$52.00 za dve osoby na dva dni vrátane raňajok v sobotu a 'branchu' v nedeľu.

Clenovia ottawskej skupiny v úlohe hostiteľov dúfajú, že sa na konferencii zide hojný počet hostí a že pripravovaný vedecký i spoločenský program konferencie SVU poskytne účastníkovi príjemný zážitok v čase kanadskeého Thanksgiving weekendu, ktorý obyčajne býva v Ottawe akýmsi posledným pozdravom 'indiánskeého leta'.

Podrobný program vedeckej i spoločenskej časti konferencie bude uverejnený v niektorom z nasledujúcich čísiel Zpráv SVU.

MÍSTNÍ A OBLASTNÍ SKUPINY

Chicagská skupina SVU konala 18. února valnou hromadu, na níž předseda Dr. Salanský-Kent a pokladní a tajemnice B. Riedlová podali přítomným členům zprávy o činnosti a o finančním stavu skupiny. Členové zprávu dvoučlenného výboru schválili a rozšířili výbor o několik dalších funkcí. Ve volbách do nového výboru pak byli zvoleni: prof. František Schwarzenberg předsedou, profesoři Svejkovský a Salanský-Kent místopředsedy, Božena Riedlová tajemnicí, Olga Kovářová pokladní, Vlasta Vrázová a Olga Svejkovská programovými referentkami a O. Svejkovská rovněž tiskovou referentkou.- V květnu uspořádala místní skupina SVU ve spolupráci s Klubem svobodné kultury program o exponátech nadcházející výstavy Tutenchamunovy hrobky v Chicagu. Členové skupiny plánují hromadnou návštěvu výstavy, a odborný výklad prof. Olgy Svejkové a zajímavé poznatky E. Ledeckého-Janečky, jakož i řada barevných diapozitivů exponátů, jim byly dobrou přípravou na samotnou výstavu.

Washingtonská skupina SVU vyslechla na své schůzce 15. dubna přednosty pasového oddělení Federálního pasového úřadu Spojených států paní Frances Knightové, které za zásluhy o čs. přistěhovalce SVU udělilo BICENTENIAL AWARD na 8. sjezdu Společnosti, uspořádaném v roce dvoustého trvání americké nezávislosti na Gerogetown University. Paní Knightová v přednášce nastínila celou historii amerických pasů od minulosti, přes současnost až po budoucnost.- Členové místní skupiny přijali na své valné hromadě návrh

nominací komise (Kánský, Ješina, Švehla), aby nový výbor tvořili: Milica Hasalová-Švehlová - předsedkyně, (která je v historii Společnosti pro vědu a umění vůbec první ženou zvolenou do funkce předsedkyně místní skupiny), arch. Zdenko Rakusan - místopředseda, Dr. John Hogan - tajemník, Dr. John Bártko - pokladník, Dr. Zdenka Horáková - tisk. ref., Dr. Helena Hrabíková - nábor. ref. a arch. Emil Royco - předseda ex-officio. Byl také přijat návrh na rozšíření výboru

o sedm členů (Disherová, Fleischer, Hasalová, Lajda, Prochotský, Roycová, Whiteová).

IN MEMORIAM

Z Los Angeles jsme dostali smutnou zprávu, že tam 17. března t.r. zemřel ve věku 71 let major Eustach Molzer, rodák z Kutné Hory a dlouholetý člen SVU. Jeho rodiče vlastnili továrnu na varhany mezinárodní pověsti. Po středoškolském studiu se Molzer venoval vojenské dráze; kromě vojenské akademie absolvoval též Vysokou válečnou školu a intendantní školu. Působil určitou dobu na Sloven-

sku, kde se oženil a k vojenskému povolání se vrátil po skončení německé okupace Československa, kdy byl přidělen úřadu čs. vojenského attache v Londýně. Po komunistickém puci v únoru 1948 ze své funkce odstoupil a po prvních letech emigrace v Anglii přesídlil zprvu do New Yorku a později do Los Angeles, jež se manželům Molzerovým stalo trvalým domovem. Jménem SVU se s majorem E. Molzerem při pohřbu v Hollywoodu rozloučil ing. Lad. A. Krátký.

ČLENOVÉ SVU

Dr. Velen Fanderlík, člen SVU, vystavoval v National Exhibition Centre v Britské Kolumbii /Kanada/ viac ako 70 obrazov a grafických listov, ako aj tri monumentálne práce. Výstavu otvoril bývalý riaditeľ vancouverskej Art Gallery, Tony Emery. Tlač prijala výstavu ako veľkú udalosť. O umelcovi sa vyjadrila ako o vedúcom maliarovi miniatúr v Amerike, dobre známom svojimi iluminovanými listami a grafikou.

Dr. Leva Brauna, bývalého člena rozhlasu Slobodná Európa, vymenovali za riadneho profesora politických vied na Farleigh Dickinson University v New Jersey.

Dr. Vladimír Kubeš, z ktorého iniciatívy otvorili ešte v roku 1958 prvú veterinárnu fakultu v strednej Amerike na pôde Guatemaly, odiešiel ako riadny profesor Univerzity San Carlos do dôchodku. Zároveň však pripravuje knihu spomienok vedca, ktorého dráha viedla od 30. rokov tohto storočia do Ecuadoru, Venezuely a Guatemaly. O spomienky dr. Kubeše prejavila záujem aj jeho Alma Mater, veterinárska fakulta v Brne, kde vyštudoval v roku 1926.

Dr. Miloslav Rechcigl, predseda SVU a vedecký pracovník Agentúry pre medzinárodný rozvoj pri ministerstve zahraničných vecí vo Washingtone vydal selektívnu bibliografiu štúdií 'World food problem'. Cieľom tejto 211-strankovej publikácie je poskytnúť čitateľovi, zaujímavúcemu sa o potravinovú problematiku vo svete vyčerpávajúce odkazové materiály počnúc otázkami prírodných zdrojov, cez problematiku energie, kvality životného prostredia, populačný rast, nesprávnej výživy, spotreby potravín a pod. Dr. M. Rechcigl redigoval pre dáciu Uniscienče aj ďalší zborník štúdií, ktorý vyšiel pod titulom Man, Food and Nutrition, v preklade: Človek, potraviny a výživa.

Karel Josef Kánský, pôsobiaci vo funkcii zástupcu profesora geografie na univerzite v Pittsburghu vydal 334-stranovú vedeckú prácu 'Urbanization under Socialism: The Case of Czechoslovakia' /Urbanizácia za socializmu - prípad Československa./ Dr. Kánský v nej analyzuje československé urbanistické problémy v období rokov 1945-1974 a porovnáva ich so susediacimi východoeurópskymi

krajinami. Autor sa zameriava predovšetkým na tzv. inherentný konflikt medzi súkromnými záujmami a prioritami stranícko-štátneho aparátu, ako aj latentnými vojenskými a politickými tlakmi zo strany Sovietskeho zväzu.

Maliar Ladislav Guderna, ktorý sa okrem iného výrazne podieľal na výtvarnom úspechu československého pavilónu na svetovej výstave EXPO 67 v Montreale, patrí k popredným predstaviteľom moderných prúdov kanadského výtvarného života. Spolu so synom Martinom Gudernom, absolventom ontarijskej výtvarnej akadémie v Kanade, usporiadali vo Florencii úspešnú výstavu olejomalieb, uhlokresieb a grafičiek. Výstava, určená popri Taliansku aj pre kanadský Vancouver a Toronto, je prierezom ich najnovšej tvorby. Dielo umelcov slovenského pôvodu mimoriadne kladne hodnotia najvýraznejší kritici kanadského výtvarného života, medzi nimi Pat Fleischerová a Kay Kritzwiserová.

Profesor Stanley B. Winters je spoluredaktorom zborníka štúdií, ktoré vyšli vo vydavateľstve Columbia University Press pod titulom 'Intellectual and social developments on the Habsburg Empire from Maria Theresa to World War I. - Essays dedicated to Robert A. Kann'. Zborník na počesť profesora Kanna o vývoji v habsburskom impériu vyšiel pri príležitosti jeho 70. narodenín za jeho obrovský príspevok /14 kníh a vyše 200 článkov/ k histórii strednej Európy. Profesor Winters, člen SVU, je zároveň autorom štúdie o austroslavizme, panslavizme a rusofilizme v českom politickom myslení v rokoch 1870-1900.

Dr. Pavel Červíček vydal v nakladateľstve Franz Steiner vo Wiesbadene, NSR, dve odborné publikácie: Felsbilder des Nord-Etbai, Oberägyptens und Unternubiens. Druhou publikáciou je 'Catalogue of the Rock Art Collection of the Frobenius Institute'. Obidve knihy sú bohato ilustrované. Prvá sa zaoberá skalnými kresbami na juhu a juhovýchode Egypta, druhá skalnými kresbami v Afrike /Mali, Alžírsko, Maroko, Etiópia, Egypt, Rodézia a i./ ako aj v Južnej Amerike, Ázii, Austrálii, Océánii a Európe. Ide o vedecké publikácie, ktoré však môžu plniť spoľahlivo úlohu sprievodcov návštevníkom týchto oblastí, zaujímavým sa o náleziska skalného umenia.

Dr. Michael Heim, profesor slovanských jazykov /Department of Slavic Languages, University of California, Los Angeles/ vydal učebnicu súčasnej češtiny, ktorá vyšla pod titulom 'Contemporary Czech' v serii Michigan Slavic Publications michiganskej univerzity. Hlavným redaktorom bol profesor Ladislav Matejka. Autor učebnice používa moderné jazykové metódy a živá čeština je v nej podaná všeobecne zrozumiteľne. Profesor Heim pripravuje okrem iného vydanie českej čítanky prózy a poézie.

PROF. VRATISLAV BUŠEK OSMDESÁTILETÝ

Dne 14. května 1977 se dožil osmdesáti let univ. prof. dr. Vratislav Bušek, profesor církevního a římského práva, který přednášel na všech třech československých právnických fakultách (v Bratislavě, Brně a Praze), děkan právnické fakulty Komenského university v letech 1931-32 a 1938-39 a rektor Komenského university 1936-37, čestný člen SVU od r. 1968, dlouholetý člen předsednictva SVU jako místopředseda a jako redaktor Zpráv SVU, předseda komise pro stanovy, po řadu let předseda místní skupiny SVU v New Yorku a po dobu několika let předseda Československé národní rady americké.

Rodem z Košif, studoval na Karlově universitě v Praze a později, po promoci, v Paříži a v Římě. Koncem r. 1921 se habilitoval na Karlově universitě jako docent církevního práva a od října 1922 přednášel církevní právo na Komenského universitě, kde se stal mimořádným profesorem v roce 1924 a řádným profesorem v r. 1929. V letech 1936-38 byl redaktorem časopisu „Právní obzor“. Byl nucen opustit své působiště na Komenského universitě v roce 1939 a přešel na Masarykovu universitu v Brně. Tam byl v prosinci 1941 zatčen gestapem a od února 1942 do konce války prodělal peklo Mauthausenského koncentráku jako politický vězeň. Ve své funkci jako „Lagerschreiber“ se mu podařilo zachránit život velikému počtu vězňů, s nasazením vlastního života, o čemž svědčí ještě v těchto dnech veliký počet blahopřejných dopisů jeho tehdejších spoluvězňů. Po osvobození koncentračního tábora Mauthausen americkou armádou se vrátil do Prahy jako komisař čsl. vlády pro repatriaci čsl. politických vězňů z Mauthausenu a již v srpnu 1945 zahájil své přednášky z oboru církevního a římského práva na Karlově universitě. Po únorovém puči byl akčním výborem vyhnán z Karlovy university a odešel do exilu; po krátkém pobytu v uprchlických táborech v Německu pobyl dva roky v Paříži jako chargé de recherches na Centre Nationale de la Recherche Scientifique. Immigroval do USA v lednu 1950.

Zde krátce učil na Seton Hall College v South Orange, New Jersey, a pak po dobu 11 let působil v československé redakci Svobodné Evropy.

Úplný seznam všech jeho publikací, knih, vědeckých a politických článků, příspěvků do vědeckých sborníků a slovníků, recenzí a článků uveřejněných v novinách by přesahoval rámeček několika čísel Zpráv SVU. Publikoval po dobu více než padesáti let, od roku 1921; uvedeme jen namátkou „Církev, stát a jinoverci v Codexu iuris canonici“ (1922), „Prameny poznání historie práva církevního“ (1924, 1925, 1933), „Církev a stát ve starověku“ (1926), „Církev a stát ve středověku“ (1926), „Poválečné konkordáty“ (1926), „Poměr státu k církvi“ (1930), „Poučení z únorového převratu“ (1953), „Church and State“ (článek ve sborníku „Czechoslovakia“, 1957, který redigoval spolu s N. Spulberem), „Deset let po komunistickém převratu v Československu“ (1958), a články ve sborníku SVU „Comenius“ (1972), který také redigoval.

V neděli, dne 15. května 1977 v půl třetí odpoledne, místní skupina SVU v New Yorku oslavila 80. narozeniny prof. Buška recepcí v ukrajinském ústavě, 2 East 79th Street, roh 79té ulice a páté Avenue. Upřímně blahopřejeme.

- jgl-

UPOZORNĚNÍ

V minulém čísle jsme uvedli seznam členů SVU, s nimiž jsme ztratili kontakt. Uvádíme další jména a prosíme čtenáře, pokud znají nynější adresy těchto osob, aby nás o tom uvědomili. Pátrání by se měly zúčastnit hlavně místní skupiny SVU. U každé hledané osoby uvádíme jen město a stát, kde naposled žila.

- p. Jiří Breber, Sierra Madre, Cal. 91024
- p. Oldřich J. Čerych, Freeport, Bahamas, BWI
- p. Antonín Čihlár, Baltimore, Md. 21206
- p. Ferdinand Čulík, Toronto, Ont. Canada
- p. Jiří Drozd, Stuttgart, West Germany
- pí. Jitka V. Furnell, Willowdale, Ont., Canada
- p. Rudolf Gaba, Bronx, N.Y.
- p. Zdeněk Grunt, Los Angeles, Cal.
- Ing. Jaroslav Hájek, 8405 Winterthur, Switzerland
- p. Bohuš Hanák, 4000 Basel, Switzerland
- sl. Irena Havlíčková, Pasadena, Cal. 91107
- pí. Růžena Herlinger, Montreal, Que., Canada
- Dr. Karel Holbík, New York, N.Y. 10017
- p. Ivan Kašpar, 3073 Gumlingen, Switzerland
- p. Louis O. Kolarik, Forest Hill, Vic. 3131, Australia
- p. Bedřich Kořínek, Toronto, Ont., Canada
- p. George Krivacek, Chicago, Ill. 60610
- Dr. Robert Lamberg, New York, N.Y. 10018
- sl. Helena Lapak, Los Angeles, Cal. 90045
- Y.O. Malek, 3 Paul Dr., Kambach, ACT 2902, Australia
- Dr. Jaroslav Marek, 3052 Zollikofen, Switzerland
- Dr. Míla Marhová, 8134 Adliswil, Switzerland
- p. Manfred G. Maybohm, Boroko, Papua, New Guinea
- Dr. Jaroslav Nedved, 8048 Zurich, Switzerland
- Sister M. Rosalia Novák, Dominican College, Racine, Wis. 53402
- Dr. Václav Picálek, 8570 Weinfelden, Switzerland
- p. Pavel Pláňovský, Montreal, Que., Canada
- Dr. Josef Plšek, ?
- Dr. Milan Pospíšil, 1000 Berlin 37, West Germany
- Dr. Vlado Šimko, Dewitt, N.Y. 13214
- p. Vojta Smejkal, Santa Monika, Cal. 90405
- p. Josef M. Snincak, Vail, Colo. 81657
- p. Václav Táborský, Kitchener, Ont., Canada
- p. Vladimír Toužín, 8037 Zurich, Switzerland
- p. Jan Uhde, Waterloo, Ont., Canada
- p. František Vidlák, Laval des Rapides, Que., Canada
- p. Vladislav Vorel, Yorktown Heights, N.Y. 10593
- p. Jaroslav Vyškovský, New York, N.Y. 10017

p. Zdeněk Záplata, 8041 Zurich, Switzerland
sl. Mirka Zdeníková, Chicago, Ill. 60637
p. Jan Zeman, 1090 Bruxelles, Belgium
p. Gejza Zelenay, 8008 Zurich, Switzerland

KALEIDOSKOP

Z knih new-yorského vydavatelství Hlas-Voice zaujme přemýšlivého čtenáře knížka veršů a drobných próz člena SVU Michala Racka **Šepot v šeru**. Tento občanským povoláním klinický psycholog má svým již pátým literárním dílem rozhodně co říci. Jeho baladické verše a vzpomínkami motivované prózy svědčí o lidské zralosti, citovému poutu k domovu a věrnosti tradičním duchovním hodnotám. Stostránková knížka stojí dva dolary a lze ji objednat v edici HLAS-VOICE, 87-11 168th Street, Jamaica, L.I. New York, N.Y. 11432, USA.

Mezi 22 knih převážně českých autorů švýcarského nakladatelství Konfrontace patří pozoruhodná „rodinná kronika“ Ivana Krause **To na tobě doschnu**, jejíž úsměvné povídky přetiskly již některé německé časopisy v překladu Gerharda Baumruckerera. V Praze působil Kraus jako herec v Redutě, Paravanu a Apolu a v NSR píše tento člen SVU scénáře pro televizi; literární humor poláčkovského typu získal autorovi několik domácích i zahraničních uznání. Soubor povídek o 120 stranách s vynikajícími ilustracemi Lucie Radové stojí 12 (brož.) či 16 (váz.) švýc. franků. Objednávky vyřizuje KONFRONTATION AG, Postfach 1355, CH-8048 Zurich, Schweiz.

Někdejšímu zakladateli pardubického kabaretu a členu divadla Semaforu Jirímu Sýkorovi vyšla nyní exilová prvotina **Tleskání jednou rukou**. V těchto poetických humorných povídkách nabízí autor bez slovního siláctví a stylistických násilností hluboké zamyšlení nad problémy každodenního života. Sbírkou, kterou si s chutí přečte mladší i starší generace, je výrazem myšlení umělecké generace v Československu umlčené. Knižka má 112 stran a její cena je 15.40 DM a není nutné platit ji předem. Objednávky na adrese vydavatelství: ARCHA, Hirschhorn 117 1/2, 8331 Wurmannsquick, Deutschland.

Staré obřadní tance „**Královničky**“, jimiž se na Morave vítalo jaro, zatančily o letosní Květné neděli krojované žacky české školy v Montrealu. Nacvičila je prof. Yvonne Lavalová pro závěrečnou besídku školy, jak se tancily v Ořechově u Brna se zpěvy a v klavírní a hlasové úpravě Leoše Janáčka z roku 1889.

Vedoucí redaktor tiskové agentury FCI v Londýně Josef Josten byl vyznamenan za svou žurnalistickou činnosť v exilu řádem POLONIA RESTITUTA, který mu udělila polská exilová vláda v Londýně. Za novinářskou práci obdržel Josten také loni stříbrný pohár s nápisem FOR FREEDOM na londýnské konferenci FCI, a to od Mezinárodní kulturní nadace ICF.

Orchestrální skladba Karla Husy „Hudba pro Prahu 1968“ byla na pořadu koncertů symfonických orchestrů v Nashville, San Jose, Milwaukee, Washingtonu a BBC v Londýně. Husův Koncert pro trubku a dechové nástroje se hrál v Kansas City a v Seattlu, a jeho nejnovější dílo „American Te Deum“ bylo na jaře uvedeno mimo jiné také na koncertech Denverké university a Ohiojské státní university.

Umělecké muzeum v Columbií ve státě Jizní Karolína uspořádalo v rámci místního hudebního festivalu, jehož se měla zúčastnit také Česká filharmonie, výstavku uměleckých předmětů z Československa. Výstavka „Český křišťál“ trvala 14 dnů a kromě uměleckých předmětů z broušeného skla na ní byl vystaven i český porcelán, ručně malovaná keramika, vyřezávané dřevěné nástěnné talíře, vyšívaný národní kroj, kraslice, stará Králická Bible a zpěvník Českých Bratří.

Divadelní společnost The Richmond Fringe v předměstí Londýna uvedla v březnu hru Václava Havla *Memorandum*, jež byla na scéně tohoto divadla denně po tři týdny. Autor hry byl jako jeden z hlavních signatářů a mluvčí CHARTY 77 počátkem letošního února v Československu zatčen.

Záujem o lekárov z Československa

Agentúra 'Corporate Recruiters', ktorá sa zaoberá umiestňovaním profesionálov, nás nedávno informovala, že môže sprostredkovať pracovné príležitosti pre viacerých lekárov s Československa, menovite na juhozápade Spojených štátov. Vedenie agentúry zároveň zdôrazňuje, že pri umiestňovaní profesionálov a menovite lekárov má dlhé skúsenosti, a že jej pracovníci pomohli doteraz mnohým lekárom z Československa nájsť zaujímavejšiu prácu alebo prostredie.

Tí, ktorí sa zaujímajú o pracovné možnosti na americkom juhozápade, nech adresujú svoje listy na: Corporate Recruiters, 2200 Classen Blvd., Oklahoma City, Oklahoma 73106, USA. Telefón: /405/ 525-5544.

Výzva k výtvarníkom

Počas medzizjazdovej konferencie SVU, ktorá sa bude konať dňa 7. októbra /října/ v Ottawe v Kanade, bude usporiadaná aj výstava prác českých a slovenských umelcov žijúcich v zahraničí. Výstava potrvá asi 10 dní a bude prístupná kanadskej verejnosti. Prosíme českých a slovenských umelcov, ktorí majú záujem zúčastniť sa svojimi prácami na tejto výstave, aby urýchlene odoslali predbežné prihlášky na adresu: Dr. J. Hruška, 1965 Lugate Cr., Ottawa, Ontario, Canada K1J 8L3.

-h-

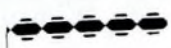

Krátce před uzávěrkou tohoto čísla nám došly tyto zprávy:

Začátkem dubna t.r. zemřel v Dallas, Pa., člen SVU a professor emeritus na Wilkes College, Wilkes-Barre, Pa., **Dr. Jaroslav G. Moravec**. Dr. Moravec vystudoval práva na Karlově universitě a po příchodu do Ameriky jako politický uprchlík získal doktorát sociálních a antropologických věd na Bostonské universitě v r. 1962.

Dr. Moravec byl bibliografem knihovny Harvardské právnické fakulty, a učil mimo Bucknell university a Newton College of Sacred Heart, na Bostonské universitě, kde byl jmenován „human relations fellow“, a citován jako „Outstanding Educator in America in 1973“.

Jeho rodině vyjadřujeme touto cestou naši soustrast.

V Montreale sa zišli aktívni členovia SVU, aby - po niekoľkoročnej prestávke - prerokovali možnosti a spôsoby obnovenia činnosti miestnej odbočky. Prítomní členovia sa dohodli na rade konkrétnych opatrení, vedúcich k tomuto cieľu.

Schôdzka zvolila Prípravný výbor v tomto zložení:

Predseda: Dr. Richard Drtina,
Podpredseda: Dr. Jiří Škvor,
Jednatel: Ing. Peter Hirsch,
Organizačný referent: Ing. Jan Valášek.

Na návrh Dr. Vítka sa odbočka jednomyselne rozhodla odporučiť Predsedníctvu, aby všetci členovia SVU automaticky odoberali PROMĚNY a aby predplatné za ne sa zahrnulo do členského príspevku.

Odbočka ďalej navrhuje, aby sa urýchlene vydal nový Zoznam členov SVU.

-PH-

ADRESY SVU:

předseda: Dr. M. Rechcigl,
1703 Mark Lane, Rockville,
Md. 20852

gen. tajemník: Dr. John G.
Lexa, 47-16 Austel Place,
Long Island City, N.Y.
11 101

pokladník: Dr. F. Meissner,
8323 Still Spring Court,
Bethesda, Md. 20034

publikační komise: Dr. J.
G. Polach, 225 S. Panorama
Dr. S. E., Washington, D.C.
20021

prodej knih - SVU Books:
2067 Park Road, N.W. Wash-
ington, D.C. 20010

redakce Proměn: 3523 Ox-
ford Ave. Montreal, P.Q.
H4A 2X9, Canada

redakce Zpráv SVU: 6420
Birch Leaf Ct., Burke, Va.
22015

**C. S. A.
(ČESKOSLOVENSKÉ SPOLEKY
V AMERICE)**

*slavíci letošního roku 123 let své
činnosti jako nejstarší bratrské a
sesterské podpůrné jednoty v
U.S.A., nabízí vám jedno z nej-
lepších a nejspolehlivějších ži-
votních pojištění pro jednotlivce
i celé rodiny.*

**C. S. A.
P.O. Box 249 Berwyn
Illinois 60402
Telephone 795-5800
Area Code 312**

SVU News
2067 Park Road, N.W.
Washington, D.C. 20010

**Second class postage
paid at Washington, D.C.**

Return postage guaranteed

